

cessores apprehenderunt, ut *Philolaus* (qui circa annum Mundi 3400 vixisse, & Terram volvi atque unum ex astris esse, sensisse fertur, cujus visendi gratia Plato non distulit Italiam petere.) Item *Aristarchus Samius* (qui Pythagoræ doctrinam scripto complexus ad posteros propagavit) *Ecphantus*, *Nicetas*, *Seleucus*, *Cleanthes* & alii.

Quia verò opinio de Terræ stabilitate valde inveterata & ab omnibus ferè, propter talem apparentiam, pro verâ habita fuit; rejecerunt cæteri hanc Pythagoricam sententiam; Præcipue verò *Aristoteles*, deinde *Claudius Ptolemæus* aliàs Astronomorum princeps (qui circa annum Christi 130 Alexandria in Ægypto suas incepit observationes, & *Almagestum*, id est, Magnæ Constructionis opus edidit, mortuus anno 147, quem de stirpe Regia Ptolemæorum fuisse Tycho

Ptolemæus,
ejusque as-
sectæ.

Brahe affirmat) & alii tunc temporis Astronomi. Postea etiam *Johannes de Sacrobosco*, *Alphonsini*, *Purbachius*, *Christophorus Clavius* & alii, qui denique pro diversis istis Siderum apparentiis salvandis, & retinenda Terræ stabilitate, statuerunt Astra alligata seu quasi affixa esse sphaeris solidis, ad quarum motum tam variè ac diversimodè circumferrentur; Ut, *ex. grat.* Navis dum moveretur meridiem versus, nauta potest à prora in puppim septentrionem versus ambulare: Ita quilibet Planeta, dum in sphaera sua solida, 24 horis circumferretur ab ortu in occasum, sese interim movere posset ab occasu in ortum, imò sursum vel deorsum &c.

Et hæc in hunc usque diem apud ferè omnes communior retenta est opinio, verbis sequentibus breviter comprehensa.

CAPUT IV.

Continet brevem Systematis Mundi descriptionem, secundum Ptolemæi Hypothesin suppositâ Telluris Quiete.

IN Mundo centrum tenens Terra, cum Aqua immobilis, Aëre circumfusa quiescit, quibus tandem Ignis supervolitans, totam machinam elementarem absolvit.

His proximè succedit Luna in orbe suo, cujus concava eaque perlævigata superficies illæsa ab igne contiguo, volvitur. Lunam Mercurius ambit; Hunc deinde sequitur Venus, hique tres Errores, Inferiores vocantur. Sol quasi Rex & omnium rector medium tenens in solio regali, hinc à Terrâ, Lunâ, Mercurio & Venere stipatur; Inde versus superiores Mundi partes, Martis, Jovis, tandemque Saturni satellitio circumcingitur, hi tres, Superiores vocantur, quia supra Solis orbitam vetus astronomia eorum orbis & circulos disposuit. Illis 7 Cælis superextensum est stellatum Cælum seu Firmamentum, facibus quamplurimis refulgens; Atque hisce 8 Cælis, temporibus Aristotelis tota Mundi moles constabat; Temporum verò lapsu, alii observati motus, Cælos novos fabricandi occasionem patefecerunt; Nam Equinoctiorum anticipatio, Nonum Cælum induxit, cum interim Libratio, stellato

Cælo deputetur; Novem illi orbis cælestes, alio Decimo Cælo (quod Primum Mobile vocant) circumdati sunt. Postremò Cælum Empyreum.

Porro omnes hos Planetarum Orbes, solidos & benè compactos statuerunt, motus tamen proprius cujusvis orbis seu sphaeræ, ob levem politarum superficierum contactum, non intercipiatur, sed liberè motus sphaeræ Lunæ, & sine impedimento etiam perficiebatur Mercurii, motui lunari nusquam renitens; Pariterque Venus gyrationes Mercurii non interturbabat; Omnibus omninò orbibus jure æquato & citra molestiam incedere licebat. Incorruptibilitas tandem & ingenerabilitas accesserunt Cælis, &c. *Philolaus* in differt: de system: Mundi.

Vel, ut *Pierius Valerianus Bellunen:* ad *Alexandrum Farnesium*, Cardinal: hanc Mundi machinam descripsit.

Illud verò primum omnium tibi fuerit mente concipiendum, Terram hanc quam incolimus universam unâ cum aqua circumfusa ac illi intrâ supraque & infra etiam adhærescente, pilæ cujusdam obro-